

Stöphuset Med Kafe Svea Österlånggatan Byggs 1831 Revs 1983

Österlånggatan närmare bestämt nummer 8 byggdes år 1831 men butiksvåningen byggdes om 1929. Huset var ett så kallat stöphus och i dag finns det bara ett stöphus kvar i Borås. Vad är ett stöp hus då, man använde kalk som bindemedel. År 1834 presenterade Carl Gustaf Rydin en teknik att framställa "gjutna kalkbrukshus" så kallade stöphus. De första stöphusen uppfördes mellan 1828 och 1832 i Borås Även i Stockholm tog man efter Rydins teknik.

I detta hus låg bland annat Kafé Svea och även Manfred Jälmers Urmakeri och Uraffär. Tyvärr så revs detta hus 1983 och i dag är det Agamemnon som ligger på denna plats. Förr var det kvarter Ajax och Achilles som kvarteren hette och nu heter det Agamemnon ett äldreboende och under detta hus finns det ett parkeringshus. Synd att man rev detta hus och även det underbart vackra huset på Tryckerigatan 3 som byggdes av Axel Vinnersten som var utsmyckat med torn. Det huset byggdes 1889 och när det revs vet jag inte, jag har inget minne av den vackra byggnaden, någon av mina läsare vet.

Undra hur det kommer att bli om det blir någon höghastighetsjärnväg genom Borås och hur många hus som kommer att rivas och hur dom kommer att dra banan. Man kan undra hur politiker tänker egentligen, behöver vi en höghastighetsbana? Det är väl bättre att rusta upp de järnvägar som vi har i dag och se till att tågen kan gå om det skulle snöa lite. Som jag säger lägg pengarna på något vettigt i stället som t.ex äldreboende och sjukvården för vi har ju ett ganska så fungerande järnvägsnät.

Lite extra information om Carl Gustaf Rydins stöphus:

Även i Stockholm byggdes tidigt flera gjuthus efter Rydins konstruktion. 1837 uppfördes ett bostadshus med fyra lägenheter och tillhörande fähus. Fram till 1856 uppfördes inte mindre än 158 stöphus vid gruvan. Här Rydin presenterade sin teknik ifrågasattes om det inte fanns någon risk att

de ingjutna stolparna skulle ruttna. Rydin betvivlade detta och menade att det inte skulle spela någon roll sedan väggarna väl hårdnat. Det visade sig dock att han hade fel. Stolparna sög upp fukt från murbruket och ruttnade, och följden blev att väggarna sprack. Husen hade även rykte om sig att vara kalla och osunda som bostäder. 1876 uppfördes det sista stöphuset efter Rydins modell vid Dannemora. Vid mitten av 1800-talet blev ladugårdar uppförda med en gjuten stomme av kalkbruk och sten mycket populära i hela Sverige. Dessa hade till skillnad från Rydins hus inte några stolpar ingjutna i väggarna.